

درس	شماره سوال	کلید
فارسی ۱ و ۲	۱	۲
فارسی ۱ و ۲	۲	۲
فارسی ۱ و ۲	۳	۲
فارسی ۱ و ۲	۴	۴
فارسی ۱ و ۲	۵	۲
فارسی ۱ و ۲	۶	۲
فارسی ۱ و ۲	۷	۴
فارسی ۱ و ۲	۸	۴
فارسی ۱ و ۲	۹	۲
فارسی ۱ و ۲	۱۰	۴
فارسی ۱ و ۲	۱۱	۲
فارسی ۱ و ۲	۱۲	۲
فارسی ۱ و ۲	۱۳	۳
فارسی ۱ و ۲	۱۴	۴
فارسی ۱ و ۲	۱۵	۳
فارسی ۱ و ۲	۱۶	۲
فارسی ۱ و ۲	۱۷	۳
فارسی ۱ و ۲	۱۸	۱
فارسی ۱ و ۲	۱۹	۲
فارسی ۱ و ۲	۲۰	۲
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۲۱	۴
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۲۲	۱
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۲۳	۱
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۲۴	۴
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۲۵	۲
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۲۶	۲
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۲۷	۴
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۲۸	۱
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۲۹	۴
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۳۰	۲
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۳۱	۱
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۳۲	۲
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۳۳	۲
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۳۴	۳
عربی زبان قرآن ۱ و ۲	۳۵	۱

٤	٣٦	عربی زبان قرآن ۱ و ۲
١	٣٧	عربی زبان قرآن ۱ و ۲
٣	٣٨	عربی زبان قرآن ۱ و ۲
٤	٣٩	عربی زبان قرآن ۱ و ۲
٤	٤٠	عربی زبان قرآن ۱ و ۲
٢	٤١	اقتصاد
١	٤٢	اقتصاد
٤	٤٣	اقتصاد
٤	٤٤	اقتصاد
٢	٤٥	اقتصاد
١	٤٦	اقتصاد
٢	٤٧	اقتصاد
٣	٤٨	اقتصاد
٢	٤٩	اقتصاد
٢	٥٠	اقتصاد
١	٥١	اقتصاد
١	٥٢	اقتصاد
٢	٥٣	اقتصاد
٤	٥٤	اقتصاد
٢	٥٥	اقتصاد
١	٥٦	اقتصاد
٣	٥٧	اقتصاد
١	٥٨	اقتصاد
٣	٥٩	اقتصاد
٤	٦٠	اقتصاد
١	٦١	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
٤	٦٢	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
٤	٦٣	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
٣	٦٤	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
١	٦٥	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
٤	٦٦	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
٤	٦٧	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
٣	٦٨	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
٣	٦٩	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
٢	٧٠	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
٢	٧١	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲

۴	۷۲	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
۱	۷۳	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
۱	۷۴	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
۱	۷۵	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
۳	۷۶	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
۲	۷۷	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
۴	۷۸	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
۲	۷۹	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
۱	۸۰	علوم و فنون ادبی ۱ و ۲
۲	۸۱	منطق و فلسفه یازدهم
۳	۸۲	منطق و فلسفه یازدهم
۴	۸۳	منطق و فلسفه یازدهم
۳	۸۴	منطق و فلسفه یازدهم
۳	۸۵	منطق و فلسفه یازدهم
۴	۸۶	منطق و فلسفه یازدهم
۳	۸۷	منطق و فلسفه یازدهم
۴	۸۸	منطق و فلسفه یازدهم
۲	۸۹	منطق و فلسفه یازدهم
۱	۹۰	منطق و فلسفه یازدهم
۱	۹۱	منطق و فلسفه یازدهم
۱	۹۲	منطق و فلسفه یازدهم
۳	۹۳	منطق و فلسفه یازدهم
۴	۹۴	منطق و فلسفه یازدهم
۲	۹۵	منطق و فلسفه یازدهم
۲	۹۶	منطق و فلسفه یازدهم
۳	۹۷	منطق و فلسفه یازدهم
۴	۹۸	منطق و فلسفه یازدهم
۱	۹۹	منطق و فلسفه یازدهم
۲	۱۰۰	منطق و فلسفه یازدهم

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

(آزمون عیدانه فروردین ۱۳۹۹)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقت عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقت عام) ۰۲۱-۶۴۶۳

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقت عام است برگزاری دانش و آموزش»

(عبدالله‌میرزا رازقی)

۷- گزینه «۴»

«حافظ» در این بیت، نهاد است و منادا در این بیت وجود ندارد.

تشريح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «حافظ» ← منادا / گزینه «۲»: «دل» ← منادا / گزینه «۳»: «دررویش» ← منادا

(فارسی ا، زبان فارسی، صفحه ۱۴۳)

(اخسانه احمدی)

۸- گزینه «۴»

مفهوم ایات مرتبط: گذرا بودن قدرت دنیایی حاکمان

مفهوم بیت گزینه «۴»: تسلیم بودن قدرتمندان در برابر خداوند

(فارسی ا، مفهوم، مشابه صفحه ۶۹)

(کاظم کاظمی)

۹- گزینه «۲»

مفهوم مشترک ایات مرتبط، «توصیه به رهایی از تعلقات و ستایش بی تعلقی به دلیستگی‌های دنیوی است.»، اما در بیت گزینه «۲» به برتری زیبایی مشوق بر زیبایی و راست‌قامتی سرو اشاره شده است.

(فارسی ا، مفهوم، مشابه صفحه ۷۱)

(مسنون اصغری)

۱۰- گزینه «۴»

عبارت صورت سوال بیانگر این مفهوم است که «انسان تنها باید در مقابل خداوند فروتنی و تواضع داشته باشد نه در برابر خلق» و همین مفهوم در بیت گزینه «۴» نیز مطرح شده است.

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۱۳۵)

(کتاب آی)

۱۱- گزینه «۲»

فعل «کشت» در بیت گزینه «۲» به معنای «خاموش کرد» و در گزینه‌های دیگر در معنای اصلی یعنی «مقتول ساخت، هلاک کرد، به قتل رساند» به کار رفته است.

(فارسی ا، لغت، صفحه ۷۰)

(کتاب آی)

۱۲- گزینه «۲»

واژه «ترجیح» در بیت گزینه «۲» نادرست نوشته شده است.

(فارسی ا، املاء، صفحه ۱۳۵)

فارسی

۱- گزینه «۲»

موعد: هنگام، زمان، زمان یا مکان و عده داده شده

(فارسی ا، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۲»

گلطاهای املایی و شکل درست آن‌ها:

گزینه «۱»: قربت ← غربت

گزینه «۳»: مرحم ← مرهم

گزینه «۴»: آلم ← علم

(فارسی ا، املاء، ترکیبی)

۳- گزینه «۲»

گزینه «۲»: حسن تعییل وجود ندارد. / دشنه و زخم: تناسب

تشريح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: بعدمهدی، ایهام / زمانه و زمان: جناس

گزینه «۳»: بو شنبیدن: حس‌آمیزی / دست به چیزی گشودن کنایه است.

گزینه «۴»: هشیار و مست: تضاد / شحنة عشق: تشییه

(فارسی ا، آرایه، ترکیبی)

(محمد رضا زرسنج - شیراز)

۴- گزینه «۴»

علت آوردنی در بیت نیست، بلکه شرط بیان شده است. / تناسب: یوسف، عزیزی،

زندان / مجاز: کلمه «چشم» مجاز از «توّقع» / کنایه: «چشم داشتن» کنایه از

«انتظار داشتن» / تلمیح: اشاره به داستان حضرت یوسف (ع) / تشییه: «جو یوسف»

(فارسی ا، آرایه، ترکیبی)

(مسنون اصغری)

۵- گزینه «۴»

وابسته‌های پسین: عجیب، عظیمی، من، روز، پاییز، درختان، تیرخورده.

(فارسی ا، زبان فارسی، صفحه ۱۲۸)

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

۶- گزینه «۲»

گزینه «۱»: گلی که تربیت از دست باغبان نگرفت (جمله وابسته) / اگر به چشم

خورشید می‌رسد (جمله وابسته) / گلی خودروست (جمله هسته)

گزینه «۳»: مور اوجه (اگرچه) بزی دارد (جمله وابسته) کجا مثل مرغ باشد

گزینه «۴»: گل تا لطف عرق بر رخ زنگین تو دید (جمله وابسته) از غم دل در آتش شوق

غرق گلاب است (جمله هسته)

(فارسی ا، زبان فارسی، صفحه ۱۰)

(کتاب آیین)

۱۷- گزینه «۳»

(کتاب آیین)

۱۳- گزینه «۳»

«خود» نقش تبعی بدل دارد.
در گزینه‌های «۱» و «۲»، «و»، او ربط است نه عطف.
نقش‌های تبعی سه نوع هستند: ۱- معطوف - ۲- بدل - ۳- تکرار
(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۳۴)

«بهارستان» از جامی / «روزها» از محمدعلی اسلامی ندوشن / «تمونه‌های نشر فصیح فارسی معاصر» از جلال متینی / «اسرار التوحید» از محمد بن منور
(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(کتاب آیین)

۱۸- گزینه «۱»

(کتاب آیین)

۱۴- گزینه «۴»

گزینه «۱»: مفهوم عبارت: علت رجيم‌بودن شیطان آن است که به او اجازه ورود به دل آدمی ندادند.
مفهوم بیت: دلیل سجده نکردن شیطان در برابر انسان آن بوده است که از عشق پنهان آدمی بی خبر بوده است.

تشیبهات گزینه «۴» عبارت اند از: ۱- شمشیر شعله - ۲- سیاه شب - ۳- چو دود
«چو» در «چو آفتاب» حرف ربط است و ادات تشییه نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: مفهوم مشترک: از میان موجودات تنها انسان بار امانت الهی را بر دوش کشید.
گزینه «۳»: مفهوم مشترک: فرشتگان از عشق بی خبر هستند.
گزینه «۴»: مفهوم مشترک: دل محصول آمیختگی عشق با وجود (خاک) آدمی است.
(فارسی ۲، مفهوم، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۹)

گزینه «۱»: ۱- تیغ غم - ۲- سینه مانند سپر - ۳- تیر نگه (نگاه مانند تیر) - ۴- دیده
(جسم) مانند نشان (هدف)

گزینه «۲»: ۱- مسند دل - ۲- شاه عشق - ۳- کشور جان - ۴- سپاه عشق
گزینه «۳»: ۱- ابر نوبهار زندگی - ۲- ابر نوبهار زندگی مانند چشم خون بار - ۳- جویبار زندگی (زنگاهی مانند جویبار) - ۴- سرو جویبار زندگی مانند آه افسوس است.
(فارسی، آرایه)

(کتاب آیین)

۱۹- گزینه «۲»

(کتاب آیین)

۱۵- گزینه «۳»

مفهوم بیت صورت سؤال در نکوهش تقلید نایهجا و کورکواره است که از ایات «ب» و «د» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود.
تشریح گزینه‌های دیگر

فعل «داد» (ندادی) در معنای عطا کردن با «داد» (دادم) در معنای انصاف جناس تام است.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۴)

(کتاب آیین)

۲۰- گزینه «۲»

در گزینه «۲» حذف وجود ندارد.

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ایات مرتبط: تأثیرپذیری افراد بد از اخلاق نیکوی انسان‌های خوب است.
مفهوم بیت گزینه «۲»: بهره بردن افراد نیک از رفتار انسان‌های بد است.

گزینه «۱»: گوشم به راه [است] ... / گزینه «۳»: رسید ناله سعدی به هر که در آفاق [است] ... / گزینه «۴»: ... چه غم [دارد] (حذف به قرینه لفظی) از هر که جهانش

نگران تو [باشد] چه اندیشه و بیم از دگرانش [باشد]

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۱۱۸)

(فارسی ۱، زبان فارسی، صفحه ۵۶)

(رویشعلی ابراهیمی)

۲۷- گزینه «۴»

در تعریف «شال: ابشار» می‌توان گفت: «نزول مياه الأنهار الكثيرة من الارتفاع بشدة»، اما عبارت به کار رفته در گزینه «۴» (محلی برای جمع شدن آب‌های رودخانه‌ها) تعریف مناسبی برای آن نیست. تعریف کلمات در سایر گزینه‌ها صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: مردود: کسی که در امتحان موفق نشد است
گزینه «۲»: بستن: همان مسدود کردن و متضاد کلمه باز کردن!
گزینه «۳»: درد: دردی شدید که انسان آن را احساس می‌کند!

(مفهوم)

(سید محمدعلی مرتفوی)

۲۸- گزینه «۱»

در گزینه «۱»، تنها جمله اسمیه داریم، فعلی نداریم تا جمله فعلیه وجود داشته باشد.
(نوع بملات)

(سید محمدعلی مرتفوی)

۲۹- گزینه «۴»

صورت سوال، فعلی را می‌خواهد که فاعلش دانسته شده باشد؛ یعنی باید به دنبال فعل معلوم بگردید. **تُرْقُب** « فعل معلوم و فاعل آن، مصابیح» است. افعال در سایر گزینه‌ها مجھول‌اند و فاعلشان نامعلوم است.
(نوع بملات)

(نهمت الله مقصودی- بوشهر)

۳۰- گزینه «۲»

در این گزینه، اسم نکره‌ای که پس از آن صفت یا جمله وصفیه آمده باشد، وجود ندارد.
تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «موضوع» اسم نکره و «لیس...» جمله‌ای است که آن را توصیف کرده است.
گزینه «۳»: «شیء» اسم نکره و «لا یصدقه...» جمله‌ای است که آن را توصیف کرده است.
گزینه «۴»: «سیاج» اسم نکره و «یجمی...» جمله‌ای است که آن را توصیف کرده است.
(قواعد اسم)

(کتاب آمی)

۳۱- گزینه «۱»

«من الاشجار»: از درختان / «القوية» نیرومند / «المعمرة»: کهن سال / «فهی»: و آن / «لا تقد»: از دست نمی‌دهد / «حضرتها»: سرسبزی اش / «أرواقها»: برگ‌هایش / «الفصول الباردة»: در فصل‌های سرد / «كالأشجار الأخرى»: مانند درختان دیگر
تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: القبة، المعمرة صفت ساده هستند و نباید با «تر» ترجمه شوند.
گزینه «۳»: «حضررة» مفعول است و «حضرتها» به معنی «سرسبزی اش را»، «فصول» جمع است و «باردة» به معنی «سرد».
گزینه «۴»: «از بقیه زائد است، حضررة» مفعول است نه صفت، «فصول» جمع است و «باردة» به معنی «سرد».
(ترجمه)

(کتاب آمی)

۳۲- گزینه «۲»

«وصل»: رسید (ماضی) / «بدأ بالبَكَاء» شروع به گریستان کردا / «قبل»: بوسید / «الصنَع»: برای ساختن
تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «آن» اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد. «قبل» یعنی «بوسید» لذا «فشار می‌دهد» نادرست است.
گزینه «۳»: «بی رسد»، مشاهده می‌کند، «گریه می‌کند»، «بی بوسد» نادرست هستند.
گزینه «۴»: «پذیرفت» نادرست است و درست آن «بوسید» است.
(ترجمه)

عربی زبان قرآن ۱ و ۲

«قالت» گفتند (فعل مضاری) / «الأعراب»: بادیه نشینان / «آمنا»: ایمان آور دیدم (فعل مضاری) / «أقلُّ»: بگو (فعل امر) / «لَمْ تُؤْمِنَا»: ایمان نیاورده‌اید (مضاری نقلی منفی)، ایمان نیاورده‌اید (مضاری ساده منفی) / «ولَكِنْ»: بلکه / «قُولُوا»: بگویید (فعل امر) / «أَسْلَمْنَا»: اسلام آور دیدم (فعل مضاری)
(ترجمه)

۲۱- گزینه «۴»

«المؤمنات»، «زنان مؤمن» / «يخلصن»: «الخلاص می‌ورزند» / «لرتبهن»: «برای پروردگارشان» / «أربعين صباحاً»: «چهل صباح» / «ظههر»: «پدیدار می‌گردد» / «ينابيع الحكم»: «چشمه‌های حکمت‌ها» / «قلبهن»: «قلبشان، دلشان» / «يسانهنهن»: «زبانشان»
(ترجمه)

۲۲- گزینه «۱»

«الليلة الماضية»: «شب گذشته» / «شاهدت»: «دیدم» / «فليمي» / «فين»: «أحدث الانتاجات السينيمائية»: «از جدیدترین تولیدات سینمایی» / «عام الفين و ثمانية عشر»: «برای سال دو هزار و هجده» / «حول عجائب البحار»: «در راه شگفتی‌های دریاها»
(ترجمه)

۲۳- گزینه «۱»

«الليلة الماضية»: «شب گذشته» / «شاهدت»: «دیدم» / «فليمي» / «فين»: «أحدث الانتاجات السينيمائية»: «از جدیدترین تولیدات سینمایی» / «عام الفين و ثمانية عشر»: «برای سال دو هزار و هجده» / «حول عجائب البحار»: «در راه شگفتی‌های دریاها»
(ترجمه)

۲۴- گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: لا تستطيع: نمی‌توانیم
گزینه «۲»: علينا أن نعلم: باید بدانیم که ...
گزینه «۳»: كانت تلقى محاضرات باللغة الفارسية: به زبان فارسی سخنرانی‌های می‌کرد.
(ترجمه)

۲۵- گزینه «۲»

«فالله مشیریناهی - (مکلان)
در گزینه «۲» فعل «يشعر ب» هر چند به معنای «احساس می‌کند» صحیح است، ولی چون بعد اسم نکره «ميرضا» آمده است و فعل جمله ماقبل آن مضاری آمده است، باید به صورت «مضاری استمراري: احساس می‌کرد» ترجمه شود.
نکته درس: به این نکته دقت کنیم که وقتی می‌خواهیم جمله وصفیه را ترجمه کنیم باید به «زمان جمله قبلی» توجه کنیم، به این صورت که: اگر جمله قبلی مضاری باشد و جمله وصفیه با یک ماضار شروع شده باشد، آن ماضار را به صورت «مضاری استمراري» ترجمه می‌کنیم (مانند گزینه‌های ۴ و ۵) و اگر جمله وصفیه با فعل مضاری آمده باشد، فعل دوم را می‌توانیم به صورت «مضاری ساده» یا «بعید» ترجمه کنیم (مانند گزینه ۱) و اگر جمله قبلی ماضار باشد و جمله وصفیه هم با ماضار شروع شود، فعل دوم را به صورت «مضارع التزامي» ترجمه می‌کنیم (مانند گزینه ۳)
(ترجمه)

۲۶- گزینه «۲»

عبارت صورت سوال می‌گوید: «هرگاه عقل کامل گردد، سخن اندک می‌شود.» که با بیت داده شده در گزینه «۲» ارتباط معنایی دارد. عبارت عربی و بیت داده شده در این گزینه هر دو به این مفهوم اشاره دارند که انسان عاقل و خردمند به جای اینکه بیشتر حرف بزند، اهل سکوت کردن و اندیشه نمودن است و سکوت، نزد وی بسیار ارزشمندتر از صحبت کردن است.
(ترجمه)

(کتاب آیین)

۳۶- گزینه «۴»

مطابق متن، از دلایل خشک شدن باغ و نابودی اش این بود که آن جا کسی که بتواند مواطنی باشد و محافظتش کند، وجود نداشت.

گزینه «۱»: «دانه‌ها روی حاک بودند و موش‌ها آن‌ها را می‌خورند!» نادرست است.

گزینه «۲»: «موش‌ها مانع رسیدن مواد لازم به درختان می‌شوند!» نادرست است.

گزینه «۳»: «فرزندان صاحب باغ از آن محافظت نمی‌کرند!» نادرست است.

(درک مطلب)

(کتاب آیین)

۳۳- گزینه «۲»

سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، همه افعال موجود، علاوه بر سه حرف اصلی، یک یا چند حرف زائد داشته باشند. باید توجه داشت که حروف مضارعه و ضمایر متصل به فعل و نشانه تأثیت (ت) جزء حروف زائد محسوب نمی‌شوند.

آنل: «ن ز ل»، حرف «أ» زائد است. / اخرج: «خ ر ج»، حرف «أ» زائد است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: صدقوا: «ص د ق»، حرف زائدی ندارد. / عاهدوا: علاوه بر «ع هـ»، حرف زائد «هـ» دارد.

گزینه «۳»: يجوز: «ج و ز»، حرف زائد ندارد. / پنتفع: ماضی اش «پنتفع»، «ن ف ع» ریشه و «إ» و «ت» زائد هستند.

گزینه «۴»: یأمر: «أ م ر»، حرف زائد ندارد. / پستو: «س ب ب»، حرف زائد ندارد. (قواعد فقه)

(کتاب آیین)

۳۷- گزینه «۱»

صورت سوال خواسته صاحب باغ را توصیف کنیم که مطابق متن، «در کارش تنها بود، اما او نامید نبود!»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «ثروتمند و بداخل قبور بود در حالی که دشتمام می‌داد هر چیزی را که می‌دید!» نادرست است.

گزینه «۳»: «بدین و کینه‌توزی بود که زندگی و آن‌جه را از مخلوقات در آن بود، بد و ناپسند می‌دانست.» نادرست است.

گزینه «۴»: «دوستدار طبیعت و هر چه در آن است، بود، اما او نمی‌توانست که آن را را ببیندا!» نادرست است.

(درک مطلب)

(کتاب آیین)

۳۴- گزینه «۳»

«یَسْتَقِطُ» به معنی باید بیدار بمانند و «حَتَّى يَأْخُذُوا» به معنی تا بگیرند می‌باشند و هر دو فعل معادل مضارع الترامی فارسی ترجمه می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: لم يستطلع = معادل ماضی منفی

گزینه «۲»: لم يقدر = معادل ماضی منفی، يصل = مضارع اخباری (جواب شرط)

گزینه «۴»: ينادي = مضارع اخباری، لم أفهم = معادل ماضی منفی

(أنواع مملات)

(کتاب آیین)

۳۸- گزینه «۳»

مطابق متن، موش‌ها بودند که دانه‌ها را می‌آورند.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب «کشاورز، لغت شده‌های پنهان و بادها» نادرست است.

(درک مطلب)

(کتاب آیین)

۳۵- گزینه «۱»

اسم التفضيل: أفضَل / اسم المكان: متجر

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: اسم التفضيل: أحسن

گزینه «۳»: اسم های تفضيل: الأرذل، الأفضل

گزینه «۴»: اسم المكان: المطعم

«الخير» در گزینه «۴» اسم تفضيل نیست؛ زیرا معنای برتری نمی‌دهد.

(قواعد اسم)

(کتاب آیین)

۳۹- گزینه «۴»

در این گزینه آمده: «شاید چیزی را مکروه بدارید و حال آن که آن برای شما خیر است.» این عبارت این مفهوم را می‌رساند که با آن که کشاورز گمان می‌کرد موش‌ها جز ضرر خاصی ندارند، به او سود رسانندند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: هر کس در زندگیش صبر کند، به آن‌جه می‌خواهد می‌رسد! مفهوم متن نیست.

گزینه «۲»: «حضرت سلاح کسی است که هیچ چاره‌ای ندارد!» مفهوم متن نیست.

گزینه «۳»: «عجله نکن، پس همانا عجله از جانب شیطان است!» مفهوم متن نیست.

(درک مطلب)

(کتاب آیین)

۴۰- گزینه «۴»**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: فعل از باب مفاجعه و مصدر آن، «مساغدة» است.

گزینه «۲»: «البساتین» جمع مکستر «البستان» است.

گزینه «۳»: فعل از باب تفقل و مصدر آن، «تَصَوُّر» است.

(تبلیغ صرفی و مهل اعرابی)

تجمیة متن در کمطلب:

کشاورزی در مزرعه‌اش کار می‌کرد و اموالی و فرزندانی نداشت که او را کمک کنند، پس بیرون و ضعیف شد و از آرزوهایش بود که مزرعه‌اش را بر از درختان و گیاهان ببیند مثل باغ‌های مجاور با آن و مزرعه خالی شده بود در حالی که گیاهی یا درختی در آن نبودا .... هر روز در باخش قدم می‌زد و حسرت، رفیق ساعات و روزهایش بودا این‌جا و آن‌جه موش‌هایی را در رفت و آمد می‌دید .... تصور می‌کرد که آن‌ها از دلایل ایجاد این مشکل اند ... مرگ بر آن‌ها .... برای چه خداوند دانا آن‌ها را خلق کرده است؟! آیا این موش‌های لعنت شده خیری دارند؟! .... روزها گذشت و سال‌ها سپری شد .... زمستان آمد .... بهار نزدیک شد .... شکفتا! گویی مزرعه در شرف تغییری بزرگ است! این گیاهان چیستند؟! چه کسی بود آن موجود خوبی که تخم‌های این درختان را کاشته است؟! .... روزها گذشت و مزرعه از برگ‌ها و شاخه‌ها پر شد ... و آخر راز کشف شد .... آن لعنت شده‌ها بودند که دانه‌ها را می‌آورندند و آن‌ها را زیر حاک دفن می‌کردند، اما آن‌ها (موس‌ها)، آن را فراموش می‌کردند، پس بعد از گذشت زمانی .... اتفاق افتاد آن‌جه اتفاق افتاد!

(فاطمه خویمیان)

«۴۴- گزینه «۴»

$$\text{الف) درصد } 8 = \text{سهم دهک پنجم} \Rightarrow \text{سهم دهک پنجم} \times \frac{1}{4} = \text{سهم دهک اول}$$

$$\text{درصد } 9 = \text{سهم دهک دوم} \Rightarrow \text{درصد } 9 = \text{سهم دهک چهارم} + \text{سهم دهک دوم}$$

$$\text{درصد } 4 = \text{سهم دهک دوم} \Rightarrow$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{درصد } 8 = \text{سهم دهک ششم} + \text{سهم دهک نهم} \\ \text{درصد } 36 = \text{سهم دهک نهم} \end{array} \right\} \Rightarrow 2 \times$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{درصد } 8 = \text{سهم دهک ششم} - \text{سهم دهک نهم} \\ \text{درصد } 8 = \text{سهم دهک ششم} - 18 \Rightarrow \text{درصد } 8 = \text{سهم دهک نهم} \end{array} \right.$$

$$\text{درصد } 10 = 18 - 8 = \text{سهم دهک ششم} \Rightarrow$$

با توجه به جدول توزیع درآمد کشور A، سهم دهک هشتم باید بزرگتر باساوی ۱۳ و کوچکتر با مساوی ۱۸ باشد که در گزینه‌های «۱» و «۴» به این صورت است.

$$\text{ب) جمعیت هر دهک از جدول توزیع درآمد، } \frac{1}{10} \text{ جمعیت کل کشور است.}$$

$$\frac{2}{10} \times 90 = 18 \quad \text{میلیون نفر} = 18 \quad \text{بنابراین جمعیت دو دهک برابر است با:}$$

$$\text{ج) (مجموع سهم دهک‌های اول تا نهم)} = 100 = \text{سهم دهک دهم}$$

$$\text{درصد } 21 = (2+4+4+5+8+10+13+15+18) = 21$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{دلار } \frac{21}{100} = \text{میزان سهم دهک دهم از درآمد ملی} \\ \Rightarrow 15,750 - 9750 = 6000 \end{array} \right\}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{دلار } \frac{13}{100} = \text{میزان سهم دهک هفتم از درآمد ملی} \\ \text{د) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی} \\ \text{به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود} \\ \text{و هرچه این شاخص بیشتر باشد وضعیت توزیع درآمد در آن کشور نامناسب‌تر} \\ \text{است و برعکس.} \end{array} \right.$$

$$\text{A} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{21}{2} = 10.5 \quad \text{= شاخص توزیع درآمد در کشور A}$$

بنابراین توزیع درآمد در کشور B مناسب‌تر است.

ه) فقط قسمت (ه) در گزینه «۳» نادرست است.

$$77 - \text{درصد } (1+13+15+18+21) = 77 - 71 = 6 \quad \text{درآمد ملی به نیمة پردرآمد جامعه}$$

$$\text{دهک‌های ششم تا دهم) و } 23 \text{ درصد (} 2+4+4+5+8 = 23 \text{) به نیمة کم‌درآمد}$$

جامعه (دهک‌های اول تا پنجم) تعلق می‌گیرد.

$$- 15 \text{ درصد } (2+4+5 = 15) \text{ درآمد ملی به } 40 \text{ درصد کم‌درآمد جامعه}$$

$$\text{دهک‌های اول تا چهارم) و } 85 \text{ درصد (} 1+13+15+18+21 = 85 \text{) درآمد}$$

ملی به ۶۰ درصد پردرآمد جامعه (دهک‌های پنجم تا دهم) تعلق می‌گیرد.

$$67 - \text{درصد } (13+15+18+21 = 67) \text{ درآمد ملی به } 40 \text{ درصد پردرآمد جامعه}$$

$$\text{دهک‌های هفتم تا دهم) و } 33 \text{ درصد (} 2+4+4+5+8+10 = 33 \text{) درآمد ملی به }$$

۶۰ درصد کم‌درآمد جامعه (دهک‌های اول تا ششم) تعلق می‌گیرد.

$$39 - \text{درصد } (18+21 = 39) \text{ درآمد ملی به } 20 \text{ درصد پردرآمد جامعه}$$

$$\text{دهک‌های نهم و دهم) و } 61 \text{ درصد (} 15+1+13+15+8+10 = 61 \text{) درآمد}$$

ملی به ۸۰ درصد دیگر جامعه (دهک‌های اول تا هشتم) تعلق می‌گیرد.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

اقتصاد

«۴۱- گزینه «۲»

(مهسا عفتی)

متقدار کالای A در سال ۹۷ = تولید کل به قیمت جاری در سال ۹۷

قیمت کالای A در سال ۹۷ × مقدار کالای A در سال ۹۷

+ قیمت کالای B در سال ۹۷ × مقدار کالای B در سال ۹۷

تومان ۵۰۳۷ = (۲۱×۹۹)+(۲۱×۱۰۲) = تولید کل به قیمت جاری در سال ۹۷

= تولید کل به قیمت ثابت در سال ۹۷

قیمت کالای A در سال پایه (۹۵) × مقدار کالای A در سال ۹۷

+ قیمت کالای B در سال پایه (۹۵) × مقدار کالای B در سال ۹۷

تومان ۴۲۹۷ = (۲۱×۹۰)+(۲۱×۸۳) = تولید کل به قیمت ثابت در سال ۹۷

تولید کل در سال ۹۶ به قیمت ثابت - تولید کل در سال ۹۶ به قیمت جاری = تورم در سال ۹۶

= [(۳۱×۹۴)+(۱۷×۹۵)] - [(۳۱×۹۰)+(۱۷×۹۳)] = ۴۲۶

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

«۴۲- گزینه «۱»

(فاطمه خویمیان)

تومان ۱۰۸,۰۰۰,۰۰۰ × ۶ × ۱۲ = ۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = دستمزد سالیانه تمام کارکنان

= ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۰۸,۰۰۰,۰۰۰ + (\frac{3}{2} \times ۱۲,۰۰۰,۰۰۰) = هزینه‌های مستقیم سالیانه

تومان ۱۳۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۳۸,۰۰۰,۰۰۰ = هزینه‌های مستقیم سالیانه

اجاره سالیانه ماشین‌آلات + اجاره سالیانه کارگاه = هزینه‌های غیرمستقیم سالیانه

= ۱۲ \times (۳,۵۰۰,۰۰۰ + ۷,۲۰۰,۰۰۰) = هزینه‌های غیرمستقیم سالیانه

تومان ۱۲۸,۴۰۰,۰۰۰ = ۱۲۸,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۲۸,۴۰۰,۰۰۰ = هزینه‌های غیرمستقیم سالیانه

هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود اقتصادی

\Rightarrow ۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۲۸,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۲۸,۴۰۰,۰۰۰ - درآمد

۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۷۶۶,۴۰۰,۰۰۰ = درآمد \Rightarrow قیمت هر واحد کالا \times تعداد کالا = درآمد

$$\text{ واحد } = \frac{766,400,000}{622,000} = 1200$$

(اقتصاد، تولید، صفحه ۲۹)

«۴۳- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) کشور ایران نرخ باسوسایی بزرگ‌سالان ۸۴/۳ درصد است.

ب) کشور قطر رتبه ۳۲ را در شاخص توسعه انسانی به خود اختصاص داده است.

ج) امید به زندگی در کشور چین ۷۵ سال است.

د) تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور نروژ به دلار PPP ثابت سال ۲۰۱۱، ۶۲,۴۴۸ است.

ه) متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان در ۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف

۸۹/۴ نوزاد در هر ۱۰۰۰ نفر است.

و) متوسط امید به زندگی در ۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد ۸۰/۵ سال

است.

(اقتصاد، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

(رسانی بعفتری)

- سرمایه‌گذاری‌های «اجتماعی» نظیر سرمایه‌گذاری در آموزش و پرورش، آموزش عالی، امور فرهنگی و هنر.
- سرمایه‌گذاری‌هایی که باعث تقویت توان اقتصادی کشور می‌شود، نظیر ساخت و احداث جاده‌ها، خطوط راه‌آهن، شبکه‌های بزرگ آبرسانی، سدسازی و ... جزء سرمایه‌گذاری‌های «زیربنایی» هستند.
- نوعی از سرمایه‌گذاری‌های دولتی که باعث ایجاد و استقرار کارخانه‌ها و صنایعی می‌شود که خدمات و کالاهای نهایی مورد نیاز مردم را تولید می‌کنند؛ مانند کارخانه‌های نساجی، جزء سرمایه‌گذاری‌های «مولد» محسوب می‌شود.

(اقتصاد، بورجه و امور مالی (دولت، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸))

۴۸- گزینه «۳»

(فاطمه فویمان)

مالیات ماهیانه فرد A (براساس نرخ ثابت) (الف)

$$\text{تومان} = ۷,۳۰۰,۰۰۰ \times \frac{۸}{۱۰۰} = ۵۸۴,۰۰۰$$

مالیات سالیانه فرد A (براساس نرخ ثابت)

$$\text{تومان} = ۵۸۴,۰۰۰ \times ۱۲ = ۷,۰۰۸,۰۰۰$$

مالیات ماهیانه فرد B (براساس نرخ تصاعدی) (ب)

$$\text{تومان} = ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲}{۱۰۰} = ۲,۰۰۰,۰۰۰$$

مانده خالص ماهیانه فرد B (ج)

$$\text{تومان} = ۸,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۶,۰۰۰,۰۰۰$$

تومان = ۸,۰۰۰,۰۰۰ × ۱۲ = ۹۶,۰۰۰,۰۰۰ = مانده خالص سالیانه فرد B

$$\text{تومان} = ۳۳,۶۰۰,۰۰۰ \times \frac{۳۵}{۱۰۰} = ۹۶,۰۰۰,۰۰۰ = \text{میزان سرمایه‌گذاری جدید فرد}$$

میزان پول باقی مانده از مانده خالص سالیانه فرد B برای هزینه‌های شخصی سالیانه او

$$\text{تومان} = ۶۲,۴۰۰,۰۰۰ - ۳۳,۶۰۰,۰۰۰ = ۲۸,۴۰۰,۰۰۰$$

(اقتصاد، بورجه و امور مالی (دولت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵))

۴۵- گزینه «۲»

(زهراء بکانیان)

۴۹- گزینه «۲»

- (الف) تأثیر بورس بر اقتصاد جامعه:
- (۱) از طریق جذب و به کار انداختن سرمایه‌های راکد، حجم سرمایه‌گذاری را در جامعه افزایش می‌دهد.
  - (۲) بین عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه ارتباط برقرار و معاملات بازار سرمایه را تنظیم می‌کند.
  - (۳) با بررسی و شفاف‌سازی اطلاعات مالی شرکت‌ها، قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادار تا حدودی از نوسان شدید قیمت‌ها جلوگیری می‌کند.
  - (۴) با تشویق مردم به پس‌انداز و به کارگیری پس‌اندازها در فعالیت‌های مغاید اقتصادی در کاهش نرخ تورم مؤثر است.
  - (۵) بورس و فعالیت‌های مربوط به آن، سرمایه‌های لازم اجرای پروژه‌های بزرگ دولتی و خصوصی را فراهم می‌آورد.
  - (ب) اولین کاری که برای سرمایه‌گذاری در بورس باید انجام داد، گرفتن شناسه معاملاتی با مراجعته به یکی از کارگزاری‌ها است.
  - (ج) بانک‌های مشترکی که با کشورها تأسیس می‌شوند (مثل بانک ایران و اروپا) بانک سرمایه‌گذاری به شمار می‌روند.
  - (د) معاملات سلف: بانک محصولات تولیدی آینده بنگاهها را پیش خرید می‌کند.
  - حاله: طبق این قرارداد، کارفرما تعهد می‌کند در برابر عمل مشخص کارگزار یا عامل، اجرت معینی به او بپردازد.
  - خرید دین: طبق این قرارداد، بانک‌ها می‌توانند استناد و اوراق تجاری متعلق به واحدهای تولیدی، بازرگانی و خدماتی را تنزیل کنند.

(اقتصاد، تکمیل، صفحه‌های ۷۴، ۷۵ و ۷۶)

(سارا شریفی)

۵۰- گزینه «۲»

- به ترتیب هریک از موارد ذکر شده در صورت سؤال به اصل ۴۴ - اصل ۴۳ - اصل ۴۵ - اصل ۵۰ - اصول ۵۱ تا ۵۵ - اصل ۴۷ قانون اساسی اشاره دارند.

(اقتصاد، اقتصاد ایران، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۲)

(مهسا عفتی)

(الف) انسان موجودی کمال جو است؛ به همین دلیل با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهایش، احساس بی نیازی به او دست نمی‌دهد؛ بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد.

(ب) با کمک نهادها و سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی یا منطقه‌ای روابط اقتصادی بین کشورها بیشتر رونق می‌گیرد و حقوق همه طرفهای درگیر در تجارت جهانی حفظ می‌شود.

(ج) آنچه انسان در مقابل پول دریافت کرده و نیازها یا خواسته‌هایش را برطرف می‌کند کالا و خدمات نام دارد.

(د) اگر کالاهای بادام در فرایند تولید و به وسیله بنگاه‌های تولیدی به کار گرفته شوند، کالای سرمایه‌ای نامیده می‌شوند.

(اقتصاد، اقتصاد پیست، صفحه‌های ۱۸، ۱۹ و ۲۰)

(کتاب آبی)

۵۱- گزینه «۱»

- (الف) وانت ← این کالای بادام در فرایند تولید و به وسیله بنگاه‌های تولیدی به کار گرفته شده است و لذا «کالای سرمایه‌ای» نامیده می‌شود.
- اتومبیل خانوار ← کالای بادام
- تابلوهای دست‌بافت ← برای تأمین نیاز کم اهمیت‌تر مصرف می‌شود ←
- کالای لوکس و تجملی

۴۶- گزینه «۱»

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

(الف) بر اساس اصل مزیت مطلق هر کشور باید کالایی را تولید کند که

هزینه تولید آن در مقایسه با سایر کشورها کم‌تر باشد، در نتیجه کشور A در تولید برنج و کشور C در تولید جو مزیت مطلق دارد.

(ب) هرچند کشور B در تولید هیچ‌یک از دو کالا نسبت به کشورهای A و C مزیت مطلق ندارد، اما در کشور خود در تولید جو نسبت به برنج مزیت نسبی دارد. (هر کیلو جو را ارزان‌تر از برنج تولید می‌کند؛ بنابراین باید در تولید جو مرکز شود و برنج موردنیاز خود را از کشور A وارد کند.

(ج) با توجه به وضعیت کشور A و بدون در نظر گرفتن هزینه‌های حمل و نقل، این کشور می‌تواند برنج را در داخل تولید کند و جوی موردنیاز خود را از کشور C وارد کند.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۴۷- گزینه «۲»

(الف) انسان موجودی کمال جو است؛ به همین دلیل با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهایش، احساس بی نیازی به او دست نمی‌دهد؛ بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد.

(ب) با کمک نهادها و سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی یا منطقه‌ای روابط اقتصادی بین کشورها بیشتر رونق می‌گیرد و حقوق همه طرفهای درگیر در تجارت جهانی حفظ می‌شود.

(ج) آنچه انسان در مقابل پول دریافت کرده و نیازها یا خواسته‌هایش را برطرف می‌کند کالا و خدمات نام دارد.

(د) اگر کالاهای بادام در فرایند تولید و به وسیله بنگاه‌های تولیدی به کار گرفته شوند، کالای سرمایه‌ای نامیده می‌شوند.

(اقتصاد، اقتصاد پیست، صفحه‌های ۱۸، ۱۹ و ۲۰)

(کتاب آبی)

ارزش خدمات ارائه شده =

$$\text{میلیارد ریال } ۲۰ = \frac{۲}{۳} \times ۳۰ = (\text{ارزش تولید خارجیان مقیم کشور}) \times \frac{۲}{۳}.$$

تولید ناخالص داخلی =

$$\begin{aligned} \text{ارزش ماشین آلات} + \text{ارزش مواد غذایی} + \text{ارزش پوشاش} \\ \text{تولید خارجیان مقیم کشور} + \text{ارزش خدمات ارائه شده} \\ \text{میلیارد ریال } ۲۳۵ = ۱۸۵ + ۲۰ + ۳۰ = \text{تولید ناخالص داخلی} \end{aligned}$$

$$\text{میلیارد ریال } ۱۷ = \frac{۱}{۵} \times ۸۵ = \text{هزینه استهلاک}$$

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

$$\text{میلیارد ریال } ۲۱۸ = ۲۳۵ - ۱۷ = \text{تولید خالص داخلی}$$

$$\text{تولید خالص داخلی} = \text{تولید خالص داخلی سرانه} \\ \text{جمعیت کشور}$$

$$\text{ریال } ۲۵۶۴ = \frac{۲۱۸,۰۰۰}{۸۵} = \text{تولید خالص داخلی}$$

تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند + تولید خالص داخلی = تولید خالص ملی

- تولید خارجیان مقیم کشور -

$$\text{میلیارد ریال } ۲۷۳ = ۲۱۸ + ۸۵ - ۳۰ = \text{تولید خالص ملی}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخصهای اقتصادی، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(کتاب آبی)

$$\text{بهای کالای سرمایه‌ای} = \text{هزینه استهلاک سالانه} \\ \text{عمر مفید کالا}$$

$$\text{ریال } ۸,۰۰۰,۰۰۰ = \frac{۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰}{۲۰}$$

$$\text{ریال } ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۸,۰۰۰,۰۰۰ = \text{درآمد خالص سالانه بنگاه}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخصهای اقتصادی، صفحه ۳۴)

(کتاب آبی)

درآمد ملی در برگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصب اعضای جامعه می‌شود. این درآمدها عبارتند از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه (ردیف ۱)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره (ردیف ۷)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصب شرکتها و مؤسسه‌ها می‌شود.

(الف)

$$\text{(مجموع درآمد ردیفهای ۱ و ۷)} = \frac{۱}{۳} = \text{درآمد حقوق بگیران}$$

$$\text{میلیارد ریال } ۵۹۱ = \frac{۱}{۳} \times (۹۸۶ + ۷۸۷)$$

$$\text{(مجموع درآمد ردیفهای ۱ و ۵)} = \frac{۲}{۵} = \text{درآمد صاحبان مشاغل آزاد}$$

$$\text{میلیارد ریال } ۷۵۲ = \frac{۲}{۵} \times (۹۸۶ + ۸۹۴)$$

$$\text{سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها} = \frac{۱}{۶} = \text{دستمزدها}$$

$$\text{میلیارد ریال } ۱۴۹ = \frac{۱}{۶} \times (۸۹۴)$$

«۵۴- گزینه «۴»

دارو ← کالای ضروری

گوجه‌فرنگی مورد استفاده در تولید رب ← کالای واسطه‌ای

$$\text{ب) میلیون تومان } ۵ = \text{درآمد سالانه حاصل از کار با تراکتور در زمین}$$

= درآمد سالانه حاصل از اجاره دادن تراکتور

$$\text{میلیون تومان } ۳ = ۳,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۳۶,۰۰۰,۰۰۰$$

این فرد خود با تراکتور بروی زمین کار خواهد کرد و مقدار منافع از

دست داده اجاره دادن تراکتور (۳ میلیون تومان) هزینه فرست کار کردن

فرد با تراکتور بروی زمین است.

(اقتصاد، اقتصاد پیست؛ صفحه‌های ۲۱، ۲۰ و ۲۱)

«۵۲- گزینه «۱»

(الف) تراکتور برای کشاورز: سرمایه فیزیکی

دریا در فعالیت‌های صیادی: منابع طبیعی (زمین)

کارآفرین: عوامل انسانی

کامیون برای شرکت‌های حمل و نقل: سرمایه فیزیکی

مواد خام استخراج شده از معادن در فعالیت‌های صنعتی: منابع طبیعی (زمین)

(ب) در هر کسب و کاری نوآوری ضرب در خطرپذیری، میزان کارآفرینی را نشان می‌دهد.

(ج) سرمایه مالی صرف خرید یا اجاره سرمایه‌های فیزیکی، زمین و یا پرداخت دستمزد به عوامل انسانی می‌شود. سرمایه مالی مستقیماً در تولید نقش ندارد بلکه با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.

(د) انسان نسبت به سایر عوامل تولید از اهمیت خاصی برخوردار است و به عنوان برترین عامل تولید به شمار می‌رود، زیرا وظيفة ترکیب سایر عوامل تولید را نیز بر عهده دارد.

(اقتصاد، تولید، صفحه ۲۶)

«۵۳- گزینه «۲»

(الف) کمبود تقاضا در قیمت ۱۴,۰۰۰ ریال

= مقدار عرضه در قیمت ۱۴,۰۰۰ - مقدار عرضه در قیمت ۱۴,۰۰۰

کیلو ۶۰ = ۶۰ - ۰ = کمبود تقاضا در قیمت ۱۴,۰۰۰ ریال

کیلو ۳۰ = ۳۰ - ۰ = کیلو ۳۰ = مقدار تقاضای تعادلی

مقدار تقاضای تعادلی - کمبود تقاضا در قیمت ۱۴,۰۰۰ ریال

کیلو ۶۰ - ۳۰ = ۳۰ = کیلو ۳۰ = مازاد تقاضا در قیمت ۶۰۰۰ (ب)

مقدار عرضه در قیمت ۶۰۰۰ ریال - مقدار تقاضا در قیمت ۶۰۰۰ ریال

کیلو ۴۰ - ۲۰ = ۲۰ = کیلو ۲۰ =

کمبود تقاضا در قیمت ۱۲,۰۰۰ ریال =

مقدار تقاضا در قیمت ۱۲,۰۰۰ ریال - مقدار عرضه در قیمت ۱۲,۰۰۰ ریال

کیلو ۵۰ - ۱۰ = ۴۰ = کیلو ۴۰ =

(ج) در سطح قیمت ۸۰۰۰ ریال و مقدار ۳۰ کیلو تولیدکننده بیشترین دریافتی را دارد.

$$\text{ریال } ۸۰۰۰ \times ۳۰ = ۲۴۰,۰۰۰$$

(د) تنها در سطح قیمت تعادلی فاصله بین عرضه و تقاضا از بین می‌رود و

رفتار تولیدکننده و مصرفکننده همانگ می‌شود و قیمت اگر بالاتر از

قیمت تعادلی پاشد باید کاهش یابد و اگر پایین‌تر پاشد باید افزایش یابد.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

ه) نادرست است. متخصصان اقتصاد تحریم با مطالعه بیش از ۱۴۰ نمونه تحریم اقتصادی در یکصد سال گذشته معتقدند به طور متوسط پس از ۴ سال کفه هزینه - فایده، تحریم به سمت فایده و منافع کشور تحریم شونده چرخیده است.

(اقتصاد، اقتصاد پیش‌الممل، صفحه ۱۳۱)

۶۰- گزینه «۴» (کتاب آبی)

با توجه به مؤلفه مدیریت مصرف و بهره‌وری حداکثری به عنوان یکی از مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی، اقتصاد مقاوم همچنان که در مقابل موانع بیرونی استحکام لازم را حفظ می‌کند، باید به برطرف کردن ضعف‌های درونی نیز پردازد. قدرت تولیدی و پیشرفت اقتصادی با چگونگی استفاده از منابع و میزان بهره‌وری ارتباط زیادی دارد. بهینه بودن نوع، میزان و زمان مصرف و همچنین بهره‌برداری حداکثری از منابع به تولید کمک شایانی می‌نماید.

(اقتصاد، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌های ۱۳۱ تا ۱۳۳)

علوم و فنون ادبی

۶۱- گزینه «۱» (غیرهار علی نژاد)

بلغی هنگام ترجیمه کتاب «تاریخ الرسل و الملوك» اطلاعات دیگری راجع به تاریخ ایران به دست آورد و به آن افزود و با حذف مطالبی از اصل تاریخ طبری، آن را به صورت تأثیفی مستقل درآورد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۳۳ تا ۴۳۵ و ۵۷)

۶۲- گزینه «۴» (غارغه سادات طباطبایی نژاد)

در بیت گزینه «۴» نشانه‌ای از ویژگی‌های زبانی سبک هندی وجود ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چشمروشنی فرستادن از اصطلاحات عامیانه است.

گزینه «۲»: پشت چشم نازک کردن از کنایات عامیانه است.

گزینه «۳»: در مصراع اول این بیت، «مزگان» نهاد هر دو جمله است، اما تنها در ابتدای جمله دوم آمده است که این امر نشان از بی‌توجهی به قواعد زبانی دارد (ضمناً این بیت در مصراع دوم مضمون‌سازی و اسلوب معادله دارد که از ویژگی‌های دیگر سبک هندی هستند).

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۶۳- گزینه «۴» (همیر مهری)

«نرگس چشم»، «سر و قامت» و «کوه غم» تشبيه هستند. / بیت استعاره ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کنایه: در دامن اویختن» و «از خواب برانگیختن» / «دامن جان»: استعاره و تشخیص

گزینه «۲»: «ای تیره شب»: استعاره و تشخیص / «سر» مجاز از قصد و نیت

گزینه «۳»: «عالیم» مجاز از مردم عالم / «شیردل است»: تشبيه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

$$\text{میلیارد ریال} = ۴۱۵۹ + ۷۸۷ + ۸۹۴ + ۱۴۹ + ۷۵۲ + ۵۹۱ = \text{درآمد ملی}$$

ب) درآمد سرانه عبارت از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه است.

ج) درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه (ردیف ۱)) و درآمد صاحبان املاک و مستقلات (اجاره (ردیف ۷)).

$$(۵) \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{درآمد سرانه}$$

$$= \frac{۴,۱۵۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۴۵,۰۰۰,۰۰۰} = ۹۲,۴۲۲ \text{ ریال}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۱۴۶ تا ۱۴۷)

۶۴- گزینه «۳» (کتاب آبی)

$$\times ۱۰۰ \times \frac{\text{سطح قیمت قبلی} - \text{سطح قیمت جدید}}{\text{سطح قیمت قبلی}} = \text{تورم}$$

$$B = \frac{۷۴۸,۱۲۰ - ۶۳۴,۰۰۰}{۶۳۴,۰۰۰} \times ۱۰۰$$

$$= ۰/۱۸ \times ۱۰۰ = ۱۸ \text{ درصد}$$

$\Rightarrow B = \text{تورم کالای A} = \text{تورم کالای B}$

$$A = \frac{۶۶,۵۵۲ - x}{x} \Rightarrow ۰/۱۸x = ۶۶,۵۵۲ - x$$

$$\Rightarrow ۱/۱۸x = ۶۶,۵۵۲ \Rightarrow x = \frac{۶۶,۵۵۲}{۱/۱۸} = ۵۶,۴۰۰$$

$$C = \frac{x - ۹۵,۴۰۰}{۹۵,۴۰۰} \Rightarrow ۰/۱۸ = \frac{x - ۹۵,۴۰۰}{۹۵,۴۰۰} \Rightarrow ۱۷,۱۷۲ = x - ۹۵,۴۰۰$$

$$\Rightarrow x = ۱۱۲,۵۷۲$$

(اقتصاد، پول، صفحه ۶۰)

۶۵- گزینه «۱» (کتاب آبی)

زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش حجم پول در گردش را به کار می‌گیرد.

یکی از روش‌هایی که بانک مرکزی برای کنترل و تنظیم حجم پول به کار می‌گیرد، سیاست بازار باز فروش اوراق مشارکت است، در این روش، بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد. (سیاست پولی انقباضی)

ب) در شرایط تورم، دولت می‌تواند با اعمال سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات) در موقع تورم (با کاهش تقاضای کل در اقتصاد) موجب ثبات اقتصادی شود.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۵)

۶۶- گزینه «۳» (کتاب آبی)

الف) درست است.

ب) درست است.

ج) نادرست است. در گذشته تحریم‌های تجاری بیشتر از تحریم‌های مالی رایج بود.

د) نادرست است. امروزه جهانی شدن اقتصاد موجب شده است روز به روز از میزان تأثیرگذاری تحریم‌های تجاری کاسته شود.

(مفسن اصغری)

«۷۰- گزینه ۲»

در ابیات گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» سبزه و گل و خوشة انگور و فصل بهار توصیف شده است. در متن صورت سؤال نیز خردۀ مینا استعاره از گل و سبزه و عقد ثریا استعاره از خوشة انگور است.
در بیت گزینه «۲» شاعر به توصیف زیبایی معشوق پرداخته و گردنبند زیبای او را به عقد ثریا تشبيه کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۷۲)

(ویدیرضازاده)

«۶۴- گزینه ۳»

جناس همسان: بیت (د): که (چه کسی) (نصراع اول) / که (حرف ربط)
(نصراع دوم)
ترصیع بیت: (ب): تقابل سجع‌های متوازن پدیدآورنده آرایه ترصیع در این بیت است.
موازنه: بیت (ج): تقابل سجع‌های متوازن و متوازن پدیدآورنده آرایه موازنه در این بیت است.

جناس: ناهمسان بیت (الف): جناس (در - سر)

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدری لطفی، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۳ و ۱۱۴)

(کتاب آبی)

«۷۱- گزینه ۲»

موارد تادرست:

- کلیله و دمنه: ابوالمعالی نصرالله منشی
- چهارمقاله: نظامی عروضی
- مرزبان‌نامه: سعدالدین وراوینی

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(میدیر مرثی)

«۶۵- گزینه ۱»

چشمۀ چشم، سرو قد، رشتۀ جان و شمع رخ تشبيه بلیغ اضافی هستند. / چشمۀ و چشمۀ جناس ناقص افزایشی و آب و تاب
جناس ناقص اختلافی دارند. / بیت، آرایه موازنه دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و بدری، ترکیبی)

(کتاب آبی)

«۷۲- گزینه ۴»

سادگی فکر و کلام و عدم آمیختگی با پیچیدگی‌های عرفانی، حکمی و فلسفی از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.

تشريح سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: ویژگی زبانی سبک خراسانی
- گزینه «۲»: ویژگی ادبی سبک خراسانی
- گزینه «۳»: ویژگی ادبی سبک خراسانی

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۳۹)

(غافنله بعفتری)

«۶۶- گزینه ۴»

در بیت گزینه «۴» «ست» ردیف است نه حروف قافیه. حروف قافیه در این بیت «اب» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۰۸)

(کتاب آبی)

«۷۳- گزینه ۱»

بیت «ت»: آتش نهفته استعاره از «سوز و گداز درون سینه» است.
بیت «الف»: دم زدن گل و «غیرت صبا» تشخیص دارد.
بیت «پ»: می‌چون ارغوان تشبيه دارد.

بیت «ب»: آستین افساندن کنایه از «بی‌توجهی کردن» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(معناز شریفی)

«۶۷- گزینه ۴»

یک ماه افروز خود تا بگذرانم روز خود / دامی به راهی می‌نهنم، مرغی به دامی می‌زنم از چهار وزن واژه یکسان «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» ساخته شده است و ابیات گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» نیز بر پایه همین وزن واژه درست شده‌اند، اما بیت گزینه «۴» بر پایه وزن واژه همسان دولختی مستفعلن فعلون مستفعلن فعلون ساخته شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۹۷ تا ۱۹۸)

(کتاب آبی)

«۷۴- گزینه ۱»

در بیت گزینه «۱» واج‌آرایی صامت «س» دیده می‌شود، اما این بیت موازنه ندارد.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «لعل» استعاره از لب و «طوطی» استعاره از عاشق است.
همچنین لب یار به چشمۀ قند تشبيه شده است.
گزینه «۳»: «چو حافظ» تشبيه است و «جام» مجاز از شراب.
گزینه «۴»: «نرگس» استعاره از چشم است و واج‌آرایی صامت «س» کاملاً در بیت مشهود است.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و بدری، ترکیبی)

(ویدیرضازاده)

«۶۸- گزینه ۳»

بیت گزینه «۳»: بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است.
تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفعول مفاعیلن یا مستفعل مفعولن

گزینه «۲»: مفاعلن فعالاتن

گزینه «۴»: مفتعلن فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۱۶۵)

(مفسن اصغری)

«۶۹- گزینه ۳»

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط: بی‌ارزش دانستن بهشت بدون معشوق

مفهوم بیت گزینه «۳»: ارزش‌مند بودن دل خالی از هوس

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۱۹)

(مهدی شمس‌آبادی هسینی)

«۸۲- گزینه ۳»

از آن جا که در گزینه «۳» تعریف به مثال ارائه شده است، تعریفی تحلیلی نیست، در حالی که در دیگر گزینه‌ها تعریف تحلیلی ارائه شده است.
 (منطق، تعریف، صفحه ۳۳)

(فرهاد قاسمی نژار)

«۸۳- گزینه ۴»

آن کس که بکوشد، موفق می‌شود» یعنی «هر کسی که بکوشد، موفق می‌شود»؛ بنابراین قضیه شخصیه نمی‌باشد.
 (منطق، قضیه هملی، صفحه ۶۲)

(موسی‌آبردی)

«۸۴- گزینه ۳»

در این استدلال حد وسط در مقدمه اول «دارنده استعداد» و در مقدمه دوم «استعداد» است؛ بنابراین حد وسط از نظر لفظی تکرار نشده است.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حد وسط آن، «دارنده شغل» است.

گزینه «۲»: حد وسط آن، «فیلسوف» است.

گزینه «۴»: حد وسط آن، از نظر معنایی متفاوت است.

(منطق، قضیه هملی و قیاس اقتضانی، صفحه ۷۸)

(نیما پواهری)

«۸۵- گزینه ۳»

آشنایی با قواعد اولیه تفکر یک ویژگی معمولی برای انسان است و فرد بیان کرده که افرادی که با او مخالف باشند حتی از آن نیز بهره ندارند؛ بنابراین مغالطة مسموم کردن چاه وجود دارد.

(منطق، منطق کاربردی، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۹)

(موسی‌آبردی)

«۸۶- گزینه ۴»

هرچند نتیجه این استدلال صحیح است، اما یکی از مقدمات آن نادرست است و خطای غیرصوری دارد؛ چرا که می‌دانیم بعضی فلزها جامد نیستند.

(منطق، منطق کاربردی، صفحه ۱۱۲)

(فرهاد علی‌نژار)

«۸۷- گزینه ۳»

در دیدگاه هر اکلیتیس، تغییر و تبدیل هاست که اشیای گوناگون را پدید می‌آورد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۲۰)

(موسی‌آبردی)

«۸۸- گزینه ۴»

سقراط: «ایا می‌شود کسی علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خدا را منکر شود؟»

(فلسفه یازدهم، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۳۵)

(کتاب آبی)

«۷۵- گزینه ۱»

بیت آرایه‌های «ترصیع، کنایه، استعارة مصرحه و اشتقاق» ندارد.
 تشییه: کوه حلم / «خنده برق» و «گریه ابر» تشخیص دارند. (استعارة مکنیک) / جناس: کوه و شکوه – وجود و جود – بر و برق / بیت موازنه دارد.
 (علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و برع، ترکیبی)

(کتاب آبی)

«۷۶- گزینه ۳»

خ	لا	لش	با	ذ	گر	خو	نم	ب	ریب	ب	زد
U	-	-	-	-	-	-	-	U	-	-	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

(کتاب آبی)

«۷۷- گزینه ۲»

وزن مصراج گزینه «۲»، «فعولن فعولن فعولن فعولن» است.
 (علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۶ تا ۶۷)

(کتاب آبی)

«۷۸- گزینه ۴»

وزن مشترک بیت سوال و گزینه «۴»، «فعولن فعولن فعولن فعل» است.
 تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه «۲»: فعولن فعولن فعولن فعولن

گزینه «۳»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۴)

(کتاب آبی)

«۷۹- گزینه ۲»

مفهوم مشترک ایات مرتبط: لازمه رسیدن به معشوق، ترک تعلقات و گذشتن از خود است.

مفهوم بیت گزینه «۲»: با خودشناسی به خداشناسی رسیدن
 (علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۳۸)

(کتاب آبی)

«۸۰- گزینه ۱»

در این بیت نوعی حکمت و استدلال عامیانه که حاصل روی‌گردانی از تجربیات عقلی و تفکر فلسفی سالم است و در نهایت به نوعی تقدیرگرایی و تسلیم در برابر حوادث منجر می‌شود، قابل مشاهده است.
 تشریح اسایه‌ایات:

بیت گزینه «۲» در بیان بی‌تایی شاعر، در بیت گزینه «۳»، شاعر از اصطلاحات زبان عامیانه استفاده کرده و در گزینه «۴» شاعر با تشخیص و جانبخشی به صحرای گوید حتماً معشوق او از بادیه رد شده که همه بی‌تاب هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

منطق و فلسفه یازدهم

(موسی‌آبردی)

«۸۱- گزینه ۲»

رابطه میان «شاغل» و «متاهم» همانند «گیلانی» و «کشاورزی» عموم و خصوص من وجه است؛ زیرا مصادیق هر کدام از این مفاهیم از جهتی عام‌تر و از جهتی خاص‌تر از دیگری است.
 (منطق، مفهوم و مهنداق، صفحه ۱۷۵)

«۹۷- گزینه ۳»

(فرهار قاسمی نژاد)

برای روش شدن روش تفکر فلسفی، به یک نمونه توجه کنید: آیا عالم طبیعت آغازی دارد یا بی آغاز است و از ازل بوده است؟ اگر کسی یکی از این دو فرض را قبول پذیرد و مثلاً بگوید جهان آغازی دارد، ما از او دلیل می خواهیم و او باید دلیل معتبر و عقلانی بیاورد تا ما ادعایش را قبول کنیم. او نمی تواند بگوید من آغاز جهان را با ابزارهای علمی مشاهده کرده‌ام و بنابراین چنین نظری درست است.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۹)

«۹۸- گزینه ۴»

(سناء فیروزه)

او [سقراط] در قسمتی از دفاعیه خود گفت: «آتنیان! بگذارید افتخاری را که از دیرباز به من نسبت داده‌اند و ملتوس هم همان را تکرار کرد، بیاد آوری کنم. آتان می‌گویند: سقراط رفتاری خلاف دین ما آتنیان در پیش گرفته و در پی آن است که به اسرار آسمان و زمین دست یابد. باطل را حق جلوه دهد و این کار را به دیگران هم می‌آموزد.»

(فلسفه یازدهم، فلسفه و ابعاد آن، صفحه ۳۴)

«۹۹- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

ابن سينا توضیح می‌دهد که قانون علیت از تجربه و آزمایش به دست نمی‌آید بنابراین شناخت آن در نتیجه تعقل محض است.

(فلسفه یازدهم، معرفت و شناخت، صفحه ۴۸)

«۱۰۰- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

ابن سينا نظر ارسطو را پسندید و کوشید این دیدگاه را عمیق‌تر بیان کند.

(فلسفه یازدهم، انسان، صفحه ۶۵)

«۹۹- گزینه ۲»

هراکلیتوس چنین فکر می‌کرد که شناخت حسی معتبر است و طبق نظر او، چون حرکت به وسیله حس شناسایی می‌شود وجود حرکت را در عالم قبول داشت.

پارمنیوس معتقد بود حرکت وجود ندارد؛ زیرا حرکت از طریق حس برای ما معلوم شده و احتمال خطا در حس وجود دارد.

(فلسفه یازدهم، معرفت و شناخت، صفحه ۵۳)

«۹۰- گزینه ۱»

قوانین اخلاقی از نظر طبیعت‌گرایان قواعدی است که توسط بشر ابداع و اختراع شده برای اینکه بشر بتواند زندگی اجتماعی راحت‌تری داشته باشد.

(فلسفه یازدهم، انسان، صفحه ۷۶)

«۹۱- گزینه ۱»

در مورد الف «گشتن» دارای دو معنا است. در مورد «ب» با علامت‌های نگارشی معنا تغییر می‌یابد و در مورد «ج» ضمیر «ش» در «برادرش» دارای مرجع مبهم است.

(منطق، لغظ و معنا، صفحه‌های ۱۶ و ۱۹)

«۹۲- گزینه ۱»

تعريف نخست جامع نیست، زیرا تمامی شترها دوکوهانه نیستند. تعريف دوم واضح نیست، زیرا از لفظی استعاری و ناماؤوس در تعريف «چشم» استفاده شده است.

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

«۹۳- گزینه ۳»

اگر یک قضیه جزئی کاذب باشد، مداخل آن حتماً کاذب است.

(منطق، اکام قضاای، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

«۹۴- گزینه ۴»

در قیاس مذکور، حد وسط (فیروزه) در دو مقدمه تکرار نشده و معنای یکسانی ندارد، پس در این قیاس چار مغالطة «عدم تکرار حد وسط» شده‌ایم.

(منطق، قیاس اقتراضی، صفحه ۷۸)

«۹۵- گزینه ۲»

قضیه شرطی منفصل در این گزینه از نوع منفصل حقیقی است، در حالی که در سایر گزینه‌ها از نوع منفصل مانع‌الجمع است.

(منطق، قضیه شرطی، صفحه ۹۱)

«۹۶- گزینه ۲»

عبارت گزینه ۲ وضع تالی است که نتیجه آن نوعی مغالطه می‌باشد.

(منطق، قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)